

Millaisia yhteiskunnallisia vaikutuksia Erasmus+ ohjelmalla on ollut aikuiskoulutussektorille Suomessa?

Vapaan sivistystyön yhteiskunnallisuus –tutkimustyöpaja, 29.8.2024

Riikka Suhonen, RIA-AE -tutkimushankkeen tutkija ja väitöskirjatutkija, Helsingin yliopisto (riikka.suhonen@helsinki.fi)

Virpi Maireberg, vastaava asiantuntija, Opetushallitus (virpi.maireberg@oph.fi)

Erasmus+
Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Mitä tutkimme?

Erasmus+
Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Research-based Impact Analysis of Erasmus+ Adult Education Programme (RIA-AE) vaikuttavuustutkimuksen tavoitteet

- Kansainvälinen tutkimusverkosto, jossa nyt mukana jo 17 maata
- Kansalliset seurantatutkimukset suunniteltu tehtäväksi vuosina 2023, 2025 ja 2027
- Tavoitteena tutkia Erasmus+ ohjelman vaikutuksia aikuiskoulutussektorilla, parantaa ohjelman laatua ja saavutettavuutta sekä lisätä näkyvyyttä aikuiskoulutuksen merkityksestä EU:n tasolla
- **Tutkimuskysymykset tiivistettynä:**
 - a) Miten inklusiivinen ja saavutettava ohjelma on?
 - b) Millainen vaikutus ohjelmalla on ollut organisaatio-, henkilöstö- ja oppijatasolla?
 - c) Millaisia vaikutuksia ohjelmalla on ollut muihin organisaatioihin tai politiikkalinjauksiin?
 - d) Mitä voimme ottaa opiksi ohjelman jatkoa varten?

Miksi aihe on yhteiskunnallisesti tärkeä?

Aikuiskoulutus jää usein koulutuspoliittisesti ja rahoituksellisesti muiden koulutusasteiden varjoon

→ Aikuiskoulutuksen sektorilla on pienin budjetti myös Erasmus+ ohjelmassa

Vähän aiempaa tutkimusta Erasmus+ hankkeiden vaikutuksista ja vaikuttavuudesta aikuiskoulutussektorilla

- Suomessa: pro gradu -työ Erasmus+ henkilöliikkuvuuksien vaikutuksista kansalaisopistoissa hankekaudella 2014-2020 (Karppanen, 2023)
- Erityisen vähän tiedetään aikuisoppijoiden liikkuvuudesta, joka on uusi Erasmus+ toiminto

Miten tutkimme?

Erasmus+
Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

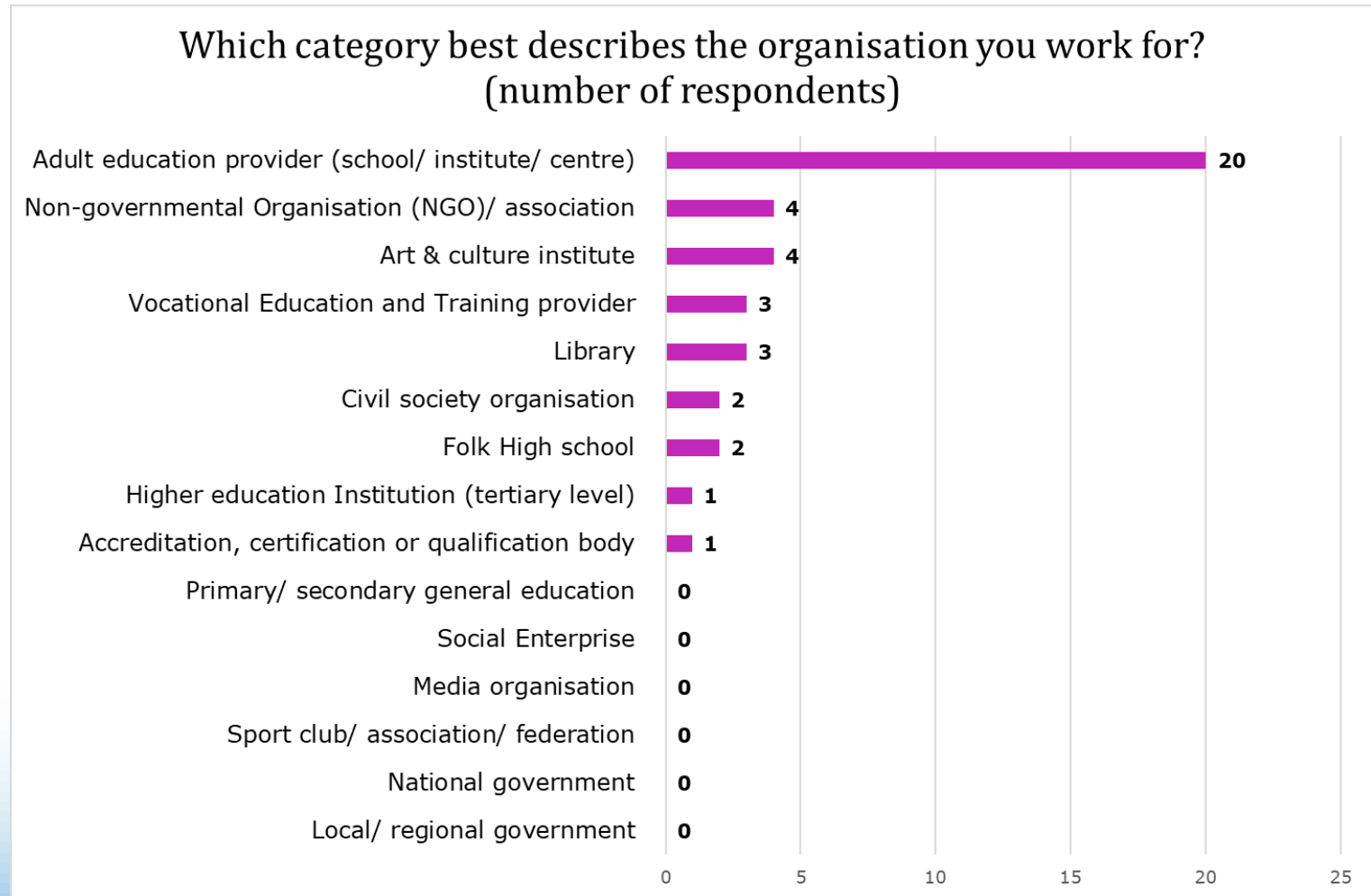

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

RIA-AE vaikuttavuustutkimuksen toteutus Suomessa

- Tutkimuksen toteutti väitöskirjatutkija Riikka Suhonen yhteistyössä Opetushallituksen kanssa
- Käytössä kansainvälisen RIA-AE –verkoston yhteinen kyselypohja ja haastattelurungot, käänös suomeksi
- Suomessa toteutettiin 2023-2024 nämä **neljä tutkimusmoduulia**:
 - 1) Dokumenttien ja olemassa olevien tilastojen **analyysi**, sisältäen kuvauksen maan aikuiskoulutussektorista
 - 2) **Kysely Erasmus+ aikuiskoulutussektorin edunsaajille (2018-2022 rahoitusta saaneet hankkeet)**
 - Vastausprosentti 52%, yhteensä 40 eri organisaatiota
 - 3) **Tapaustutkimukset Erasmus+ edunsaajaorganisaatioista: johdon, kv-työntekijöiden, opettajien/henkilöstön sekä opiskelijoiden haastattelut**
 - Viisi erilaista organisaatiota eri puolilta Suomea
 - 4) **KA1- liikkuvuuksiin osallistuneiden aikuisten oppijoiden haastattelut**
 - Yhteensä viisi haastattelua, osallistujat 31-61 –vuotiaita

Kyselyyn vastanneet organisaatiot

Mitkä ovat keskeiset yhteiskunnalliset oivallukset tai avaukset?

E+ ohjelman horisontaaliset painopisteet

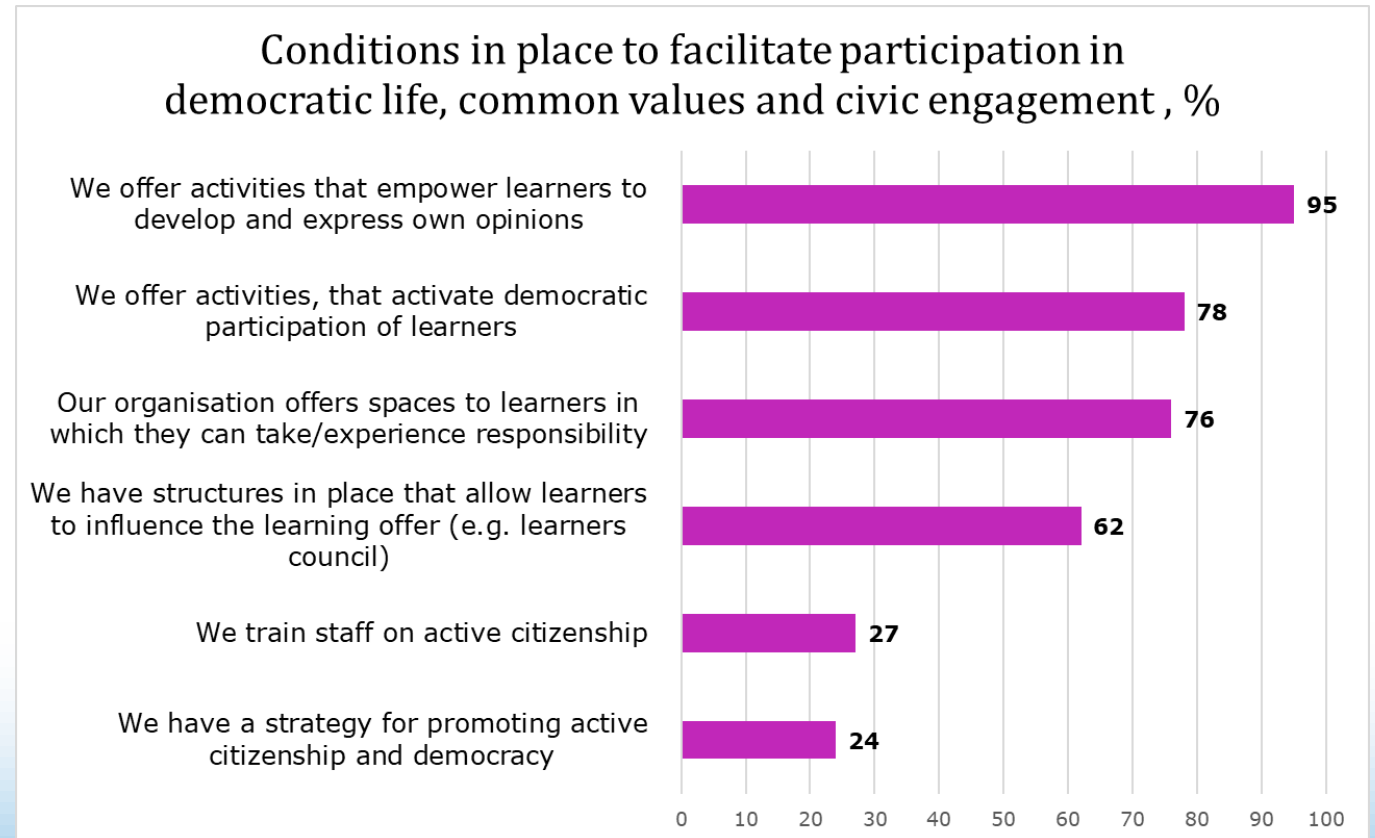
- Vähiten muutosta: ympäristö ja ilmastonmuutos
- Eniten muutosta: osallisuus ja moninaisuus sekä aktiivinen kansalaisuus

Kyselyyn vastasi Suomesta 40 organisaatiota, jotka ovat saaneet Erasmus+ tukea vuosina 2018-22

Painopiste aktiivinen kansalaisuus: Yhteiskunnallisen osallistumisen lisääminen

”...tavoitteena on lisätä yhteiskunnallista osallistumista tukemalla aktiivista kansalaisuutta ja edistämällä sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittymistä.”
(<https://www.oph.fi/fi/ohjelmat/aktiivinen-kansalaisuus>)

Vaikeasti mitattavia vaikutuksia – otteita haastatteluista

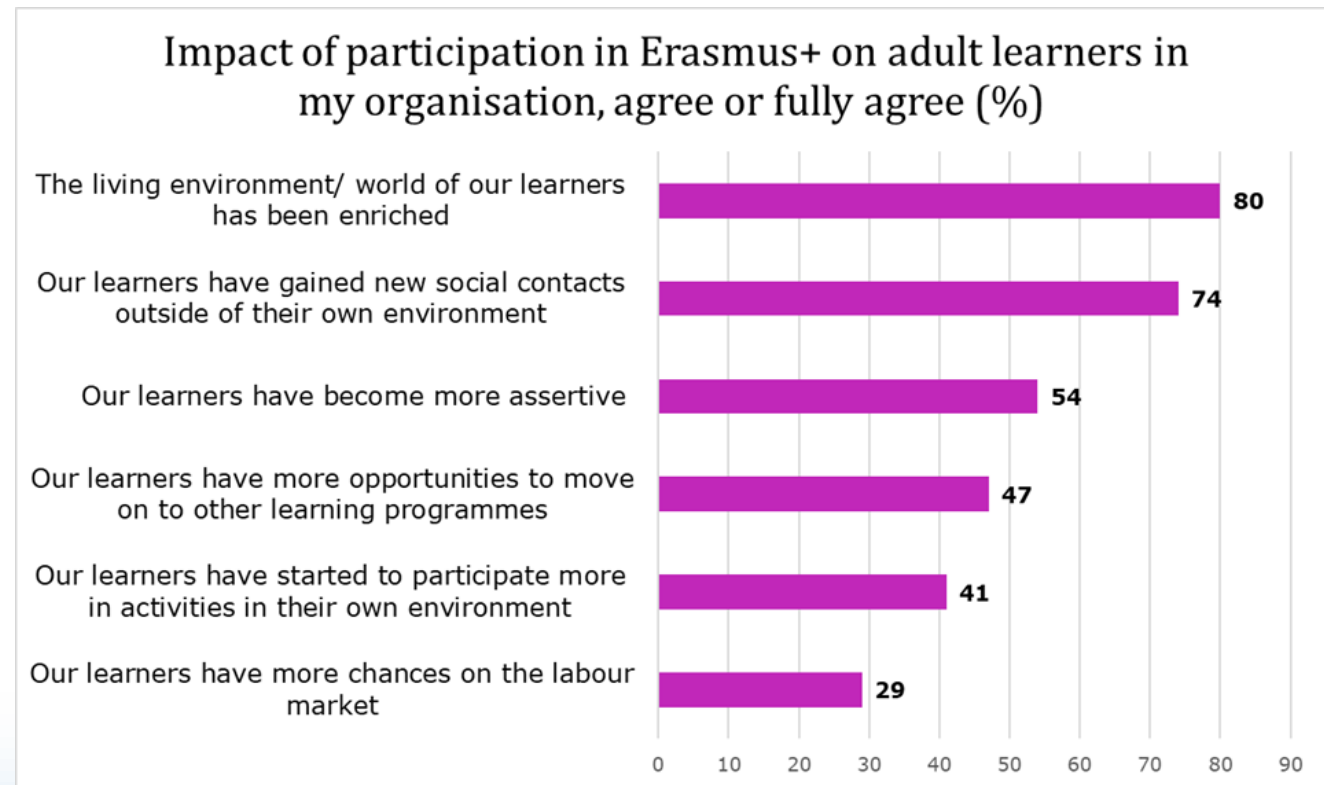
“Encountering a wider value base or overall humanity, and developing one’s own value thinking: this happens inevitably when you meet and work with different kinds of people. This is the most important thing to me, always.” (management)

“These mobilities are vital to understanding of Europeanness. We speak a lot about what Europe is or who we are. We have Europe Day and this and that, but understanding at the grassroots level what that Europeanness is, in my mind that is important. These other people are doing exactly the same things over there, and this understanding makes us shift from some kind of prejudice to having a bit more knowledge.” (teacher)

“Intellectual capital, language skills, or atmosphere in the educational institution, all these kinds of things. How do you measure them? Like the positive attitude towards other cultures? Or gaining soft skills that are important for employment? It is difficult to demonstrate that these have been increased because of international mobility. And perhaps our management does not consider these as valuable as some other measurements.” (teacher)

Yksilötason (mikro) vaikutukset: aikuiset oppijat

- Elinympäristön ja sosiaalisten verkostojen laajeneminen
- **Kansainvälinen osaaminen: kielitaito ja kulttuurienvälinen tietoisuus, eurooppalaisen identiteetin kasvu**
- **Sosio-emotionaaliset taidot: voimautuminen, itsetietoisuus, kyky luovia epävarmuuksien keskellä, hyvinvointi**

Oppijoiden kokemuksia

- “I get to participate for free on such a trip which expands my thinking world terribly, and get to see other countries. I had been doing an internship in the social sector before. But having this background, a long spiral of crime and substance abuse, I had thought that I will go somewhere else, that I am not for this job. But on that mobility, something happened. I got this kind of compassion towards the customers, and it somehow impacted me in that way that I did want to stay in this sector and help people.” (learner)
- “It was good to think about prejudices and stereotypes, cultures and such. How this kind of strong patriotism and multiculturalism could discuss with each other. That was a very thought-provoking thing during the mobility.” (learner)

Yksilötason työllisyysvaikutukset

“Unfortunately we do not have a strong statistical data here, but my feeling is, or I know that our adult learners have become employed after these mobility periods. It is not necessarily the only reason, there are other factors promoting employment, but you gain such a boost to go forward from the mobility. From a societal perspective, it is a huge gain, if a person who has suffered for years, or decades, of substance addiction or has a criminal background, and then becomes employed. This is such a massive social impact.” (staff)

Kirjallisuus

Karppanen, H. (2023). *”Anti on yhtä kokonaisvaltaista kuin lapsen aito oppiminen” –Erasmus+ henkilöliikkuvuuksien vaikutukset kansalaisopistoissa hankekaudella 2014–2020.* [Maisterin tutkielma]. University of Tampere.

Suhonen, R. (2024, tulossa). *Impact of Erasmus+ on the adult education sector in Finland. National report RIA-AE network.* Opetushallitus.

Kiitos!

Riikka Suhonen

riikka.suhonen@helsinki.fi

Virpi Maireberg

virpi.maireberg@oph.fi